

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ВНЗ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

А. Ф. Карачка, к. т. н, доцент, Тернопільський національний економічний університет

Р. А. Муха, к. е. н., ст. викладач Тернопільський національний економічний університет

Дистанційне навчання ґрунтується на використанні широкого спектру нових інформаційних технологій та їх технічних засобів, що використовуються для доведення до студентів навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації обміну викладача із студентом, при якому процес навчання не залежить від їх розташування у просторі та часі.

Основним критерієм ефективності використання нових інформаційних технологій в навчальному закладі є на даному етапі вже не наявність певної кількості комп'ютерів і комп'ютерних лабораторій, а створення єдиного інформаційного освітнього простору у ВНЗ..

Визначальною складовою інформаційного середовища ВНЗ-віддалений структурний підрозділ (ВСП) є базова фізична складова, основними компонентами якого є електронна бібліотека, електронний деканат, а також робочі місця адміністраторів, викладачів і т. п. До інформаційного середовища відносяться також мережа Інтернет, локальні мережі та технічні засоби мультимедія і відповідне програмне забезпечення як функціонування, так і навчального процесу.

Однією з основних проблем у забезпеченні дистанційного навчання і контролю знань є забезпечення зворотного зв'язку, визначення проміжних результатів навчальної діяльності для подальшого коректування навчального процесу. Зворотний зв'язок при організації дистанційного навчання може здійснюватись декількома шляхами, основними з яких є: зв'язок одностороннього типу (викладач фіксує навчальну діяльність студента у вигляді контролю отриманих знань); зворотний зв'язок дистанційного навчання і контролю знань з методами синхронної та асинхронної взаємодії викладача та студента.

Основною вимогою для дистанційного навчання і контролю знань є не тільки забезпечення можливості студенту вивчати

певний навчальний курс, а максимально наблизити навчання до стаціонарного, надати можливість спілкування з викладачами, співробітниками деканату, максимально використати ресурси і функції електронного деканату, до яких належить: ведення списків груп студентів, розклад занять, контроль виконання студентами навчальних графіків, планів і програм, ведення особових справ студентів, розміщення різного роду оголошень тощо.

Для створення належних умов дистанційного навчання та контролю знань в інформаційному середовищі ВНЗ-ВСП є створення у ВСП електронного офісу дистанційного навчання з встановленням відповідних сучасних систем захисту від несанкціонованого доступу. В першу чергу це відноситься до апаратних і програмних засобів захисту. Програмні засоби захисту забезпечують ідентифікацію та аутентифікацію користувачів, розмежування доступу до ресурсів згідно з повноваженнями. Ідентифікація необхідна для вказання КС унікального ідентифікатора користувача, який звертається до неї, з метою подальшого виконання захисних функцій.

Процес встановлення достовірності (аутентифікація) полягає в перевірці особи користувача, який намагається увійти в систему.

При обміні інформацією в будь-якому випадку рекомендується передбачити взаємну перевірку достовірності повноважень об'єкту та суб'єкта. Якщо обмін здійснюється за допомогою мережі, то ця процедура повинна виконуватися обов'язково.

При підсумковому контролі знань (тестування, екзамен) важливим є виключення можливості використання в процесі контролю різного роду навчальних матеріалів, в тому числі і електронних засобів (мобільні телефони, планшети і т. п). Для цього слід обладнати відповідний електронний офіс засобами відео спостереження (відеокамерами). Це дасть змогу викладачеві об'єктивно і повно оцінити вивчення дисципліни студентом.

Подібні системи реалізуються чи реалізовані в ВНЗ по різному в залежності від фінансових затрат, які виділені чи виділяються ВНЗ.

Список літератури

1. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія/ В. Ю. Биков. – К.: Атіка, 2008. – 684с.
2. Гороховський О. І. Інформаційна технологія побудови адаптивної системи дистанційного навчання/О. І. Гороховський.,

Т. І. Трояновська // Наукові праці ВНТУ. – 2009. – №2. – С. 1–7.

3. Пономаренко В. С. Основи захисту інформації: Навчальний посібник / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2003. – 176 с.